

Nr. 9.

1946. 8. 1.

PASKUTINĖ NAKTIS STOVYKLOJ.

Taip tyliai, paslaptinai ošia miškas —
Kas amžiną jo kalbą besupranta?
Kadaise buvo čia lietuvių girios šventos,
Dabar mėnulis danguje išblyškęs,
apšviečia baltą palapinių miestą —

Apie didingą praeitį šešėliai šnekas,
Ir, rodos, pažeme, kaip šmėkla, slenka skundas,
Širdy sargybinio pasididžiavimas nubunda —
Aš stoviu ant narsių karalių tako,
Ir jis per mano brangų kraštą tiesias ...

O kaip gi gera buvo čia ilsėtis, dirbti!
Laužai liepsnojo ir skambėjo dainos.
Kasdien čia rūpesčius į džiaugsmą mainėm,
Kasdien čionai mums teko daug patirti
Šioj skautiškoj mokykloj —

Sugrius jau ryt šis palapinių miestas,
Ir mes gurguolėmis dardėsime namo. —
O miškas tyliai vėl ir paslaptinai oš,
Ir pilnatis ateis kalnelio šio nušviesti,
Tik čia jau nieko, nieko nebebus ...

Kruojis.

TIKRAS SKAUTAS

Kiekvienas pažįsta tikrą skautą.

Jį galima sutikti gatvėse, keliuose, žodžiu, visur.

Jį tuoj pažinsite iš jo tvarkingos uniformos, jo linksmo veido ir sveikos išvaizdos, kurią rodo jo nuogi, nuo saulės apdegę keliai.

Tikras skautas visada turi pirmojo patyrimo laipsnio ženkluką. Jis žino savo dalyką. Kiekvienu atsitikimu jis ras, kas darytina. Jis ge — rai pasinaudoja savo skautiškomis žiniomis, ir jo patyrimo laipsnių ir specialybių ženklai rodo, ką tikrai jis gali padaryti.

Tikras skautas turi energingą eiseną ir malonią darbo žmogaus išvaizdą. Ir juo daugiau su juo turite reikalų, tuo jis labiau patinka. Jį visi myli. Jis neįsivaizduoja, yra ramus ir išmintingas. Į kiekvieną klausimą jo atsakymai aiškūs ir protingi.

Tikras skautas yra visada pasiruošęs padėti ir noriai daro geruosius darbelius.

... Ir kiekvienas pažįsta skautą apsileidėlį ...

Bet skautybė turi tikslą paimti paprastą, nesuformuotą berniuką, berniuką nieko nežinantį, nedisciplinuotą, bet turintį medžiagos — ir iš jo padaryti tikrąjį skautą.

Skautybės tikslas yra apvilkti berniuką skauto uniforma ir leisti toliau ja eiti tuo pačiu apsileidėlio žingsniu, kuriuo jisėjo prieš tai. Ne! Reikia, kad jis būtų pakeistas. Reikia, kad berniukas būtų apdirbtas, kad jis išsiugdytų idealus skautas!

Skiltis, gero skiltininko vadovaujama ir turinti skilties dvasios, ir gali tą padaryti. Jei ji to nepadarė, ji nėra verta skilties vardo.

Iš A. Saulaičio ir Kamantausko „Skiltininko Vadovėlio“.

Viršely: Lietuvis mokosi užkariauti erdvę-Nidos sklandymo mokykla.

Weilheimo skautai prie stalo

SKAUTŲ SPAUDA IŠEIVIJOJE.

Karo audrai praūžus, 1945 mt. birželio — liepos mėnesiais ėmė burtis lietuviai skautai po šešerių metų pertraukos krūvon Vakarų Vokie — tijos griūvėsiuose. Vėl suliepsnoja iš lengvo laužai prieš šešerius metus per Antanines užgesusieji. Tūkstantis kilometrų kelias per gaisrus, kraujo klanus, per apkasus ir visokias karo užtvaras nubarstė skautų pasiimtas iš tėviškos knygas ir kitus skautiškuosius spaudinius. Tad reikėjo pradėti spaudos darbą iš nieko. Pirmieji aplinkraščiai, liečių skautavimą ir skautų kalendorėlis "Budėk", išleisti LSS Vadijos, yra iš atminties atkurti neturint jokios medžiagos iš tėvynės.

Pirmasis Vadijos aplinkraštis, išleistas liepos mėn. 25 d., yra lyg toji pirmoji pavasario kregždė, kuri praneša mūsų broliams, kad mes po ilgo žiemos miego pakilome ir pradedame skautiškosios spaudos barą. Per pirmuosius veikimo metus tų aplinkraščių skautavimo klausimais atspausdinta nemažas pluoštas. Norint veikimą pagyvinti, reikėjo leisti didesnių leidinių. Pirmam alkiui nuraminti buvo išleistas skautų kalendorėlis "Budėk", kuriame atspausdinta patyrimų laipsnių programos, skautų įstatai, įsakymai, skautiškosios dainos ir kita iš atminties atkurti. Technškai buvo sunkus darbas, nes spaustuvės neturėjo mūsų raidžių ir popieriaus. Bet

skautiškas užsidegimas ir pasiaukojimas visas kliūtis nugalėjo ir neatbaidė nuo spaudos darbo sunkumų, kurie pastoj kelią pirmuosius žingsnius žengiant.

Štai atspausdinami LSS nario liudijimai, pradedama leisti spalio mėn. vadams "Skautybė", kurios išėjo aštuoni numeriai. Pirmieji penki spausdinti rotatorium ir mažu tiražu. Todėl jie šiandien spaustuvėje pakartojami, kad ir vėliau įsisteigusieji vienetai galėtų įsigyti.

Skautiškai veiklai vis plintant ir mūsų šeimai augant, teko atgaivinti "Skautų Aidą" ir jį spaustuvėje spausdinti, kad galėtų jis aplankyti kiekvieną skiltį, kas antrą skautą. Neturint lietuviško šrifto ir popieriaus, teko tas sunkias kliūtis dideliu užsispyrimu ir atkaklumu nugalėti. Tik dirbęs tą darbą tesupras jo sunkumus! Porą atviručių iliustracijoms ir knygą "Skautybė berniukams" teturint pradėtas 1946 mt. sausio mėn. "Skautų Aido" leidimas. Iki šiol išleista 7 numeriai. Jis spausdinamas šiokių būdu: surenkamas tekstas nelietuvišku šriftu, ant atspauda braižytojas užrašo tušu lietuviškų raidžių ženklus, dusyk skaitoma korektūra, sulaužoma į puslapius, vėliau fotografuojama, daroma cinko klišės visiems puslapiams ir tik tada spausdinama. Toks spausdinimas pareikalauja daug darbo ir didesnių išlaidų.

Be "Skautybės" ir "Skautų Aido", LSS Vadijos Spaudos Skyrius Detmolde išleido kitų leidinių: sieninį jud. skautų kalendorių, uniformų lapą, knygutes "Mūsų Uniformos" Philippsio "Skilčių sistemą", Gilcrafto "Mazgai" ir spalvotus paveikslus: 1/ Panemunės stovykla, 2/ Pažaislio stovykla, 3/ Lietuviškos kapinės, 4/ Baden Powell ir 5/ dail. Z. Kolbos "Pabėgėlių šeima". Išleisti keturių rūšių skautiški pašto ženklai.

Be Vadijos yra ir vadeivijos, tuntai ir atskiros draugovės išleidusios vienkartinį ir periodinių leidinių. Anglų Zonos Skautų Vadeivija išleido ratatorium spausdintą "Vadeivą" Nr. 1, Kielio "Kunig. Margio" draugovė leidžia periodinį, rotatorium spausdinamą laikraštį "Po svetimu dangum" /26—47 pusl/ Tai vienas iš geriausių pavienių draugovių laikraščių! Išleista 6 numeriai. Oldenburgo Tuntas leidžia spaustuvėje spausdinamą, nelietuvišku šriftu, "Skautą". Jo išėjo trys numeriai. "Aušros" tuntas prie stovyklos leidžiamo Seedorfe laikraščio "Aušros belaukiant", spausdina skautams priedą "Budėk", išėjo 4 nr. Vienkartinius leidinius išleido Tolko "Kęstučio" draugovė "Tolko skautas" ir "Pilies" Tuntas Fuldoje "Laužui liepsnojant". Ypač oro ir jūros skautams idomos medžiagos yra atspausdinta Flensburgo bendruomenės metrašty "Dienos be

tėvynės" Beveik kiekvienoje stovykloje skautai turi sieninius laikraščius.

Psikt. O. Saulaitienė Augsburgėje išleido skautėms labai reikalingą 4-ios dalies "Skautybės mergaitėms" antrąją laidą.

Be vien tik skautams skiriamų leidinių bei laikraščių ir kiti mūsų bendruomenės laikraščiai pasitarnavo skautybės idėjoms plisti. "Laisvės Varpas" Lübecke, "Mūsų kelias" Dillingene, "Tėvynės garsas" Schweinfurte, "Žiburiai" Augsburgėje ir kiti reguliariai arba atskiromis progomis spausdino skautybę nagrinėjančius straipsnius. Vienas kitas straipsnis "skautybės specialistų" viename laikrašty skleidžia tamsias, siauras, fanatiškumo bei partinio kromelio diktuojamas mintis. Bent skautų šiokie straipsniai nesuklaidins!

Peržvelgę pirmųjų metų spaudos darbo barą, galime ramiai atsikvėpti, nes didysis spaudos alkis nuramintas, būtinausia medžiaga atspausdinta. Pirmuosius ledus pralaužę, žengiame drąsiai į antrųjų spaudos metų barą. Jis skautiškai šeimai patieks daugiau laukiamų leidinių. Tad saulėtu viltingumu žengiame aukodami geriausias jėgas mūsų atsikūrusiai skautijos spaudai ir brangiai Tėvynei Lietuvai!

Skt. Vyrvaldas.

TRUMPA LIETUVOS SKAUČIŲ ISTORIJA

I. 1918 m. — 1927 m.

Skautybės idėja rado puikią dirvą ir atgimusiame Lietuvoje.

Vilniuje 1918 m. grįžę iš Rusijos lietuviai moksleiviai tremtiniai buvo primieji skautybės idėjos nešėjai. Jų tarpe žymiausi Iz. Kriaunaitis ir P. Jurgelevičius. Jie tuoj surado sekėjų ir iš jų sudarė būrelį jaunuolių — būsimų skiltininkų. Šiai pirmajai skilčiai, kurios vadas buvo Petras Jurgelevičius, priklausė ir dvi mergaitės: Sofija Jadvyga Senečiūtė /dabar Petrulienė/ ir Marija Krigerytė /dabar Skardžiuvienė/. Jos toje bendroje skiltyje įsigijo reikalingiausių vadovavimui

žinių ir užsidegė skautybės idėjos skleidimo entuziazmu. Netrukus susidarė skaučių skiltis, kuriai vadovavo skiltininkė M. Krigerytė. Be skiltininkės, skiltyje dar buvo: S. J. Senečiūtė, E. Palevičiūtė /dabar Sabanavičienė/, O. Gaižutytė, J. Juodiškaitė ir kitos. Kai kurios tos skilties skautės buvo pirmosios skiltininkės 1918 m. lapkričio mėn. įkurtai Birutės draugovei, kurios draugininke buvo E. Palevičiūtė.

Pirmieji Vilniaus skautai ir skautės visą savo entuziazmą, nusviestą skautiškos, savęs auklėjimo ir entuziazmą, nusviestą skautiškos, savęs auklėjimo ir

reikalams. Pagalba artimui, duoto žodžio ir patikėtos paslapties išlaikymas buvo tie svarbiausi ryšiai, kurie jungė pirmuosius Vilniaus skautus ir skaites, ir tos ypatybės, dėl kurių vyresnieji atsakingi žmonės su tikru pasitikėjimu ieškojo sau pagalbininkų skautų ir skaučių tarpe. Ypač daug palankumo ir visokeriopos paramos skautams ir skautėms teikė to meto Vilniaus lietuvių gimnazijos direktorius p. M. Biržiska, p. Vileišienė, dr. Lydeika, p. Kubiliūtė ir daugelis kitų ne tik paremdavo ir padėdavo skautams ir skautėms jų organizaciniame darbe, bet jiems parodydavo ir juos pamokydavo, kaip Tėvynei tarnauti.

Kovų su bolševikais metu dr. Lydeika skautus ir skaites mokė pirmosios pagalbos. Skautės įgytas žinias tuoj pritaikydavo lankydamos ir slaugydamos sužeistuosius; ugdė savo artimo meilę, dalindamosios geresniu kąsneliu su kenčiančiais, rašė už juos laiškus artimiesiems. Ypač daug drąsos, ištvermės ir pasiukojimo teko parodyti mūsų pirmiesiems skautybės pionieriams anais sunkiais laikais. Todėl ir jų atsiminimai kupini stiprių išgyvenimų ir savęs užmiršimo, todėl jie tokie ryškūs savo energija, ryžtingumu ir entuziazmu kitų skautų tarpe.

Nepriklausomybės žengus, Lietuvos moksleivių buvo puiki dirva skautybės idėjai. Naujas savarankiškas gyvenimas reikalavo visokeriopo sugebėjimo be kitų pagalbos susitvarkyti, daug ko išmokyti ir, svarbiausia, surasti savęs tobulinimo ir auklėjimosi būdą. Iš kitos pusės, karo žiaurumas, priespauda, neteisėtumas turėjo sukelti jaunimo sielų užuojautos skriaudžiamiesiems, noro kovoti su neteisybe, drąsos ir ryžtingumo kovoj su visokiomis gyvenimo blogybėmis ir savo ydomis. Jei dar pridursime negėstą viltį ir gerą nuotaiką visokiomis gyvenimo aplinkybėmis, — ar ne puikus radinys Lietuvos jaunimui skautybės auklėjimosi sistema?

Dėl to taip spontaniškai ir savaimingai įvairiose Lietuvos vietose iš mažiausios kibirkštėlės kūrėsi pirmieji skautų ir skaučių vienetai.

Pačioje pradžioje skaučių skiltys ir draugovės kurdavosi šalia berniukų skilčių ir draugovių, nes beveik nepasitaikydavo toje pačioje vietoje dviejų, nors kiek gerėliau pažįstančių skautybę vadų.

1919 m. pradžioje Kaune sktn. K. Vitkus suorganizavo skautų-čių būrį, iš kurių buvo sudaryta berniukų "Lapinių" ir mergaičių "Karvelių" skiltys. Balandžio mėn. 25 d. "Karvelių" skilties skiltininke buvo paskirta Marijona Račkauskaitė, paskiltininke — Kaisiunaitytė. Abiem skiltim vadovavo sktn. Vaitkus. Šias skiltis netrukus perėmė iš Vilniaus atvykęs sktn. P. Jurgelvičius. Skautės jau tų pačių metų pavasarį sudarė atskirą "Birutės" draugovę, kurios draugininkė buvo skiltin. K. Ambrazaitė ir padėjėjos — J. Sabaitė, L. Limantaitė, V. Steponaitytė, V. Sikeraitė. Šios draugovės vadovaujančios skautės buvo arčiau susipažinusios su skautybės sistema rusų arba lenkų draugovėse Rusijoje, ir dėl to jau pačioje pradžioje

Katra save atpažins?

draugovė buvo gerai organizuota. Jos veikime ryškiau žymi buvo jos skautiškoji praktika, iškylos, geri darbeliai, vėliau ir stovyklavimas.

1920 m. gruodžio mėnesyje įsikūrė "Birutės" draugovė Panevėžyje. Jos pirmoji draugininkė buvo B. Koreivaitė, kiek vėliau — E. Hakaitė. Šios draugininkės pirmąją skautybės praktiką buvo įgyjusios skaučių draugovėse Rusijoje, o Panevėžyje surado labai daug entuziastingų pasekėjų, todėl, kad žinių apie skautų organizaciją ir jų principus čia buvo jau anksčiau pasklidę. Panevėžio skautės ypač kreipė dėmesį į vidinę skautų organizacijos prasmę — įstatų vykdymą, jų pritaikymą ir praktikavimą, ir bene pirmosios ėmė rūpintis specialiu programų pritaikymu mergaitėms.

1922 m. pradžioje susiorganizavo skautės Šiauliuose. Šiaulietės pasižymėjo drausmingumu. Turėjo taip pat aiškų sportiškai visuomenišką koloritą, kurį ir iki šiol išlaikė. A. Veitaitė, M. Gricevičiūtė, O. Jakubėnaitė — jų pionierės.

Taip pat 1922 m. pradžioje suorganizavotos skautės Marijampolėje. Pirmosios diviejų draugovių draugininkės buvo M. Liūdžiūtė ir N. Senkiūtė.

Pamažu vieni po kitų į negausią Lietuvos skaučių šeimą jungėsi ir kitur įsikūrė skaučių vienetai: Naujamiestis su I. Barniškaite priešakyje, Rokiškis — L. Marcijonyte, Linkuva — Celytkaitė, Lazdijai — Bradauskaite, Biržai, Tauragė ir kiti Lietuvos kampeliai. Visur savotiška nuotaika ir užsimojimai.

Pirmame skautų vadų suvažiavime, įvykusiame 1922 m. birželio mėn., skautės dar nekėlė savo organizacijos skirtingumo idėjų, ir atstovių turėjo tik iš

Kauno, Panevėžio ir Šiaulių. Bet jau į antrąjį skautininkų — instruktorių suvažiavimą 1924 m. pavasarį atvyko skautės su savo sumanymais ir nedrąsiais pageidavimais. Tame suvažiavime buvo iškeltas mergaičių skaučių klausimas. Prie vyriausio skautų štabo nutarta įsteigti skaučių skyrių, kurio vedėja sutiko būti p. Vaitkienė. Be to, atstovės sudarė sau atskirą programą uniformai, laipsniams ir jausmų kultūrai. Šiame suvažiavime nemaža, vertingų patarimų skautėms davė skaučių bičiulė p. Navickienė.

1925. m. balandžio mėn. skaučių skyrius prieš bendrąjį skautininkų sąjungos suvažiavimą sukvietė skaučių atstoves susirinkti dieną ankščiau savo reikalų aptarti. Į pasitarimą atvyko 35 atstovės. Buvo svarstyta laipsnių programos, uniforma, stovyklos klausimai; paukštyčių ir skaučių organizacijos reikalai. Išrinktos 7 kandidatės į būsimąjį skaučių skyrių vyr. štabe. Iškeltas atskiro skaučių vyr. štabo įkūrimo ir įregistravimo tarptautiniame skaučių biure reikalas. Buvo nutarta vienetų vadovėms ir jų padėjėjoms suruošti bendrą 2-jų savaitių stovyklą.

1925 m. lapkričio mėn. 15 d. iš suvažiavime išrinktų kandidačių ir kooptuotų skaučių buvo sudarytas skaučių skyriaus štabas, į kurį įėjo: sktn. A. Blynaitė — skyriaus vedėja, sktn. V. Sikeraite, pskn. Veitaitė, vyr. skiltn. Jokubenaite ir Kesiūnaitė.

Šio skaučių štabo darbas buvo sunkus. Nemažų sunkumų sudarė ir bendra su vyriausiu štabu raštinė ir lėšų trūkumas. Tačiau skyrius savo užsibrėžtus sumanymus ir darbus atliko. Išdirbo skautėms pritaikintas laipsnių programas, uniformą ir ženklus, reikalavimus skiltininkėms ir paskiltininkėms; paruošė vyresniųjų skaučių statutą ir ėmė jas organizuoti. Pradėjo susirašinėti su tarptautiniu skaučių biuru. Suruošė skaučių vadovių stovyklą Palangoj, į kurią dėl įvairių sunkių sąlygų, deja, mažiau skaučių atvyko, kaip buvo laukta. Imta ruošti atskiras skaučių organizacijos projektas. Tam reikalui buvo paruoštas skaučių organizacijos statuto projektas ir išdirbtos skaučių specialybių programos. Buvo vedamas „Skautų Aide“ skaučių skyrelis.

1927 m. balandžio mėn. 19—21 d. d. sušauktas pirmas atskiras skautininkų suvažiavimas, kuriame priimta skyriaus štabo pateiktas skaučių organizacijos statutas, specialybių programos ir išrinkta nauji skaučių skyriaus štabo nariai.

1927 m. birželio mėn. suruošta antroji Lietuvos skaučių stovykla, kurioje dalyvavo 22 vadovės.

II. 1927 m. — 1936 m.

1927 m. balandžio mėn. 20—22 d. d. skautininkų suvažiavime Vyriausio štabo skaučių skyriaus vedėjos pareigas iš sktn. Blynaitės perėmė sktn. M. Milvydaitė. Bet, po vasaros atostogų, beveik, visos pareigūnės pasikeitė. Skyriaus vedėjos pareigas užėmė sktn. E. Barščiauskaitė.

Entuziastingos vadovės kovotojos dėl savarankiško

Weilheimo skautai kalnuose.

skaučių veikimo ir teisių lygybės nuolat jautė, kad yra per silpnos, kad joms reikia vyresniųjų moterų pagalbos ir kad, apskritai, visai skaučių organizacijai reikia autoriteto. Todėl ir buvo stengiamasi įtraukti vyresnes moteris į skautišką darbą per specialiai mokytojoms rengiamus kursus bei stovyklas.

1928 m. Lietuvos skautų ir skaučių organizacijai suėjo dešimts metų. Šis dešimtmetis buvo paminėtas didele tautine stovykla A. Panemunės miške. Joje dalyvavo 120 skaučių. Šioje stovykloje daugiau supažindino platesnę visuomenę su mūsų organizacija. Daugelis iš įžymesnių žmonių tarpo ją lankė, ir nuo to laiko daugiau įgyta remėjų. Į šią stovyklą buvo atvykusių ir iš okupuotos Lietuvos, Vilniaus krašto atstovių, kurios sukėlė didelį entuziazmą.

1928 m. Budapešte įvykusioj tarptautinėj skautininkų konferencijoj dalyvavo sktn. E. Barščiauskaitė ir pskn. O. Masiulytė.

1929 m. liepos mėn. 18—30 d. d. surengta I-ji skaučių vadovių stovykla Karmėlavos miške. Iš tuo laiku veikusių 13-kos tuntų, atstoves atsiuntė 8, iš viso 32 vadovės.

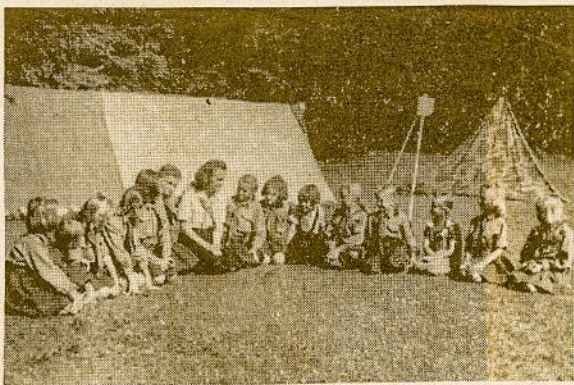
Tais pat metais dvi skautininkės — A. Blynaitė ir E. Barščiauskaitė — dalyvavo tarptautinėje vadovių stovykloje Prancūzijoje.

1930 m. balandžio mėn. 25—27 d. d. Kaune įvykusiame visuotiniame Brolijos suvažiavime skautės savo atskirame posėdyje tarėsi dėl savarankiškesnio skaučių veikimo ir padarė šiuo klausimu keletą svarbių nutarimų.

Vasarą, nuo birželio mėn. 23 d. iki liepos mėn. 4 d. Karmėlavos miške surengta II-oji skaučių vadovių stovykla. Dalyvavo joje 35-ių tuntų atstovės ir viena lietuvaitė skautė iš Latvijos.

Liepos mėn. pskn. O. Žemturytė dalyvavo tarptautinėj skaučių vadovių stovykloj Olandijoje.

1930 m. Lietuvos skautų-čių organizacija pergyveno persitvarkymo momentą, kurį galutinai tais pat metais išsprendė Lietuvos vyriausybė: įvertindama pedagoginę skautybės sistemą, ji išleido Lietuvos skautų sąjungą globojantį įstatymą. Pats

Mūsų jaunesnieji iš Kirchheimo klauso pašnekėsio. Nuotr. V. Bacevičiaus

Respublikos Prezidentas-jos šefas. Vyriausybė ją remia.

Spalių mėn. 16 d. Šefo įsakymu paskiriamas naujas vyriausias skautų štabas, kuriame jau buvo 4-ios skaučių atstovės; sktn. Sofija Čiurlionienė — skaučių vadė.

1931 m. sausio mėn. 3—5 d. d. įvyko didelis skautų-čių veikėjų suvažiavimas Kaune.

1931 m. vasario mėn. 15—17 d. d. vyriausio štabo skaučių skyrius surengė skaučių vadovių kursus, kuriuose dalyvavo daug mokytojų, norinčių dirbti skaučių organizacijoje. Čia ne viena pamatė, kad skaučių organizacija nėra vien tik vaikų organizacija. Todėl daugelis jų prisidėjo prie skautiško darbo, o viena kita žymesnė moteris pasiėmė ir svarbesnių pareigų.

1932 m. vasario mėn. 7—9 d. d. vyr. štabo vilkiukų-paukštyčių skyrius surengė vilkiukų-paukštyčių vadovių-vadų kursus Kaune.

Susisiekimo ministerijai teikiant geležinkeliais važiuojantiems skautams-ėms lengvatų, daugiau skaučių pradėjo dalyvauti centro rengiamose stovyklose.

Nuo 1931 m. iki 1935 m. centro surengtos šios stovyklos:

- a/ 1931 m. liepos mėn. 2—16 d. d. bendra tuntų atstovių skaučių stovykla Palangoje. Dalyvavo 120 skaučių.
- b/ 1931 m. liepos mėn. 3-jų savaitių III-ji skaučių vadovių ir mokytojų stovykla Prienų miške. Dalyvavo 130 asmenų.
- c/ 1932 m. liepos mėn. 2-jų savaitių II-ji mokytojų stovykla Pažaislyje. Dalyvavo 115 asmenų.
- d/ 1933 m. liepos mėn. 2-jų savaitių IV-ji skaučių vadovių stovykla Pažaislyje. Dalyvavo 52 asmenys.
- e/ 1933 m. liepos mėn. 14—18 d. d. Palangos sąskrydžio skaučių stovykla Palangos pušyne. Dalyvavo 650 asmenų.
- f/ 1934 m. liepos mėn. 9—24 d. d. pirmoji vadovių mokyklos stovykla Karmėlavoje. Dalyvavo 41 asmuo.
- g/ 1934 m. liepos mėn. 13 dienų I-ji Lietuvos — Latvijos skautininkų stovykla Karmėlavoj. Dalyvavo

38 asmenys.

h/ 1935 m. liepos mėn. 2—10 d. d. II-ji Lietuvos-Latvijos skautininkų stovykla Latvijoje. Dalyvavo 23 asmenys.

i/ 1935 m. liepos mėn. 3—15 d. d. IV jaun. skaučių vadovių kursų stovykla Kleboniškyje. Dalyvavo 108 asmenys.

Iš šių stovyklų pažymėtina 1931 m. III-ji skaučių vadovių ir mokytojų stovykla Prienų miške, nes tuo laiku Lietuvos skautės aplankė Tarptautinio skaučių Biuro atstovė p. Warner. Ji buvo pirmoji užsienio viešnia — skautininkė, aplankiusi Lietuvos skaites. Tų metų tarptautinio Biuro laikraštis „Council Fire“ įdėjo visą eilę straipsnių apie Lietuvos skaites.

Nepaprasto džiaugsmo suteikė visai Lietuvos skaučių ir skautų Sąjungai 1933 m. atlankęs Lietuvą skautybės įkūrėjas lordas R. Baden-Powell'is ir viso pasaulio skaučių vadė Lady O. Baden-Powell'ienė su šeima ir 650 Anglijos skaučių ir skautų vadovių-vadų ekskursija. Šie brangūs svečiai ir buvo priimti dideliame specialiai surengtame sąskrydyje — stovykloje Palangos pušyne.

Šalia pagrindinių Lietuvos skaučių sorganizacijos šakų — skaučių, jaunesniųjų skaučių ir vyresniųjų skaučių. — 1933 m. įsisteigė skautininkų klūbas, kurio tikslas — jungti skautininkes bendram darbui skautybės pažangai Lietuvoje. Skautininkų klūbo iniciatyva 1934 m. pradėjo veikti skaučių namams statyti fondas ir klūbo įsteigimo metais, tada buv. pirmininkės v. sktn. D. Kesiūnaitės rūpesčiu, įsteigta vadovių mokykla, apimant visas tris — skaučių, jaun. skaučių ir vyr. skaučių — vadovių šakas.

1934 m. balandžio mėn. 8 d. buvo sušauktas visos Lietuvos skautininkų suvažiavimas.

1935 m. kovo mėn. 3—5 d. d. surengtas vyresniųjų skaučių ir skaučių draugininkų sąskrydis — kursai, kuriuose dalyvavo 160 vadovių.

Be to, buvo daromi įvairūs minėjimai, kaip Nepriklausomybės šventės, Vasario 22 d. per radiją, Motinos Dienos ir t. t.

Neužmirštas ir svarbiausias dalykas — spauda. Nepasitenkina 1923 m. gimusiu bendruoju skautų ir skaučių laikraščiu „Skautų Aidu“. 1929 m. skaučių iniciatyva ir jėgomis pradėta leisti skaučių vadovėms ir vyresnėms skautėms iliustruotas laikraštis „Vadovė“, kurio iki 1934 m. vieno numerio išeidavo apie 700 egz., nuo 1934 m. — po 1000 — 1200 egz.

Kaip kitų valstybių, taip ir Lietuvos skaučių organizacija nėra tik savo krašte užsidariusi. Ji yra, tarytum, srauni upė, įtekanti į didžiulį viso pasaulio skaučių vandenyną.

Nuo 1927 m. tarptautinis skaučių biuras Lietuvos skaites priėmė į tikruosius pasaulines šeimos narius. Ir pačios Lietuvos skautės, kiek sąlygos leido, dalyvauja užsienio skaučių susibūrimuose.

Bet pirmoje vietoje statomas Seserijos augimas bei

stiprėjimas viduje. Nuolat stengiamasi, kad Lietuvos skaučių srovė, kas kart stipresnė, grynesnė ir tobulesnė sroventų savo tėvynėj.

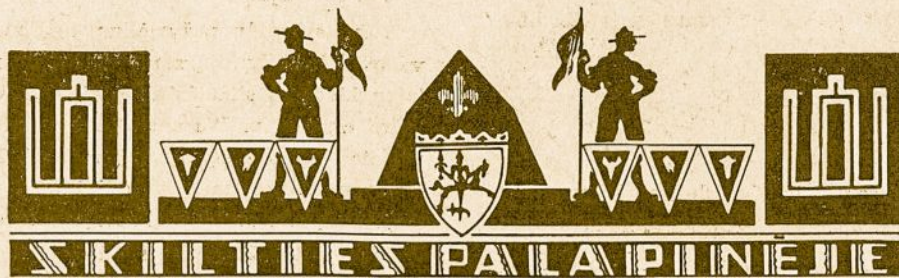
1935 m. išleistas L. S. S. statutas.

1935 m. Sererijos vade pakviesta sktn. gyd. K. Žilinskienė. 1936 m. gegužės mėn. sudaryta nauja

Seserijos Vadija.

1938 m. liepos mėn. 8—20 d. d. Pažaislyje įvyko didžioji tautinė skaučių stovykla.

Istorinės apžvalgos I-ji dalis /1918—1927 m./ imta iš sktn. A. Šenbergienės rašinio, o II-ji dalis /1927—1936 m./ — iš pasktn. A. Urbanavičiūtės.

VANDENS ŽAIDIMAI.

Žaidimai vandenyje, kaip ir plaukiojimas, yra labai naudingi sveikatai. Žaisti vandenyje turėtų jau gerai moką plaukti.

Kad nebūtų nelaimingų atsitikimų žaidžiant vandenyje, ypač su silpniau mokančiais plaukti, reikia atsiminti šias taisykles.

1. Gilesnėje vietoje leisti žaisti tik geriau apsipratusiems su vandeniu. Kitiems galima žaisti tik tose vietose, kur lygus dugnas ir ne giliau, kaip iki pečių.
2. Žaidžiant vandenyje, joku būdu neleistina užpulti dviems vieną.
3. Visada reikia turėti prirengus įrankių skęstantiems gelbėti ir išmokyti visus žaidimų dalyvius gulėti vandeny aukštelninka /nujudant/.
4. Žaidimo metu bent vienas turi nedalyvauti žaidime ir žiūrėti iš šalies, turėdamas prie savęs skęstantiems gelbėti įrankių.
5. Reikia išmokyti visus žaidėjus labai rimtai žiūrėti į pagalbos šauksmą, nes ir geram plaukikui kartais gali pasidaryti staiga bloga.
6. Žaidžiant vandenyje, visi žaidimų dalyviai ir vedėjas turi būti nusirengę arba su maudymosi kostiumais, išskyrus žaidimus, kur reikia nusirengti esant vandenyje.
7. Kiekvienas žaidėjas, kuriam pasidaro bloga, turi tuoj perspėti vedėją ir pasitraukti iš žaidimo.

Čia dedame tik tuos žaidimus, kurie mūsų sąlygose yra prieinami.

- I. **Pripilk pilną!** Žaidėjų skaičius: 7—15. Amžius: nuo 9 m. Žaidimo vieta: aikštė ar vieta prie vandens. Įrankiai: lygūs kibirai ar katiliukai ir vienodi puodukai kiekvienam žaidėjui.

6—12 m. nuo statinės su vandeniu, tvenkinio, upės ar upelio pastatomi keli tušti

kibirai. Kiekvienam žaidėjui po kibirą. Prie jų stovi žaidėjai. Kiekvienas rankoje turi po puoduką.

Žaidimo vedėjui davus ženklą pradėti, kiekvienas bėga prie vandens, pasisemia puoduku vandens ir bėga supilti į savo kibirą. Laimi pirmas pripylęs savo kibirą.

2. **Oro tiltas.** Žaidėjų skaičius: 10—20. Amžius: nuo 15 m. Žaidimo vieta: negili upė 20—30 m pločio. Įrankiai: nemažesnio kaip 30—40 cm skersmens sviedinys.

Žaidėjai pasidalina į dvi lygias dalis — komandas. Komanda A užima abu krantus ir siunčia į vandenį 1—2 žvalgus. Komandos B žaidėjai yra vandeny. Jų tikslas — pagauti kamuolį, kurį komanda A permeta per upę.

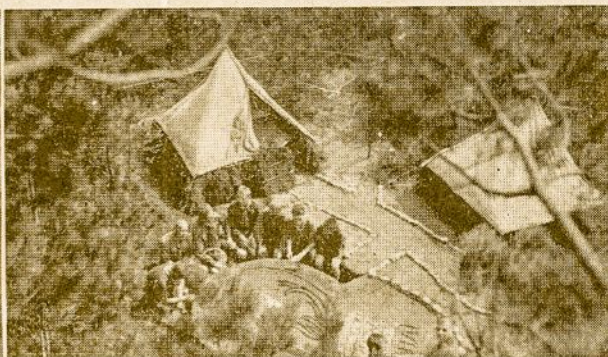
Taisyklės: 1 /metančios sviedinį komandos žaidėjai negali liesti vandens, išskyrus tik žvalgus, 2 /žvalgų skaičius sutariamas iš anksto, 3 /jei sviedinys įkrinta į vandenį, žvalgas gali išmesti jį į krantą, žvalgai gali pasuotis, bet kiekvienas jų turi tik vieną metimą, 4 /Jeigu sviedinys primušamas, žvalgui jį laikant rankose, sviedinys laikomas pagautas. 5 /komandos keičiasi vietomis, sviedinį pagavus, 6 /Kiekvienas laimingas permetimas duoda 1 tašką, permetimas su žvalgų pagalba 1/2 taško, 7 /laimi komanda, kuri pirmiau surenka daugiau taškų per sutartą laiką.

3. **Surasti daiktą.** Žaidėjų skaičius: neribotas. Amžius: per 15 m. Žaidimo vieta: upė, ežeras. Įrengimai bei įrankiai: įtvirtintos plūdės ir koks nors pastebimas nedidelis daiktas.

Vandeny, 15 m nuo pradmės ir tokiam gilume, kuris pakeliamas žaidėjams, įtvirtinamos inkarais /akmenimis/ kelios plūdės. Prie tų

„Aušros“ Tunto skautai vėliavą pakeliant.

Skautų stovykla Karmėlavoje.

plūdžių, numetamas į dugną koks nors pastebimas daiktas /nudažytas akmuo, lėkštė ar pan./. Davus ženklą, žaidėjai paeiliui startuoja. Iš pradžių vienas plaukia iki plūdžių, pasineria, iškelia daiktą, pakelia jį ištiestoje rankoje aukščiau galvos, tuo parodydamas, kad surado, ir vėl įmeta į vandenį ir grįžta. Sugrįžęs plaukikas ranka paliečia laukiančiojo eilėje koją. Tada paliestasis plaukia iki plūdžių ir t. t.

Žaidimo vadovas pažymi kiekvieno žaidėjo sugaištą laiką. Laimi tas — arba ta skiltis, kuris nuplaukia iki plūdžių, pakelia daiktą ir grįžta greičiausiai.

4. **Gelbėjimo valčių lenktynės.** Žaidėjų skaičius: 2 komandos po 4 žaidėjus: Amžius: per 15 m. Žaidimo vieta: upė ar ežeras. Įrankiai: 2 maždaug vienodos valtys kiekvienai komandai ir dar trečia valtis teisėjui.

Kiekvieną komandą sudaro vairininkas, du irėjai ir geras plaukikas, kuris vaidina skenduolį. Ši teisėjas nuveža 300—500 m. nuo pradmės, po signalo „skenduolis“ šoka į vandenį.

Iki signalo gelbėjimo valtys stovi prie kranto pririštos /ne prirakintos/. Irklai, dilės ir kit. turi tvarkingai gulėti sandėlyje arba krante, bet ne valtyje.

Po signalo /šūvio, pagalbos šaukimo/ komandos bėga į sandėlį, pasiima savo irklus, sėdasi į valtį ir iriasi į „skenduolį“. Laimi valtis, kuri pirma pasiekia „skenduolį“.

5. **Nusirengti vandenyje.** Žaidėjų skaičius: 3—10. Amžius: per 16 m. Žaidimo vieta: vandenyje. Įrankiai: seni drabužiai ir sunešiotą avalinę.

Dalyviai /tik geri plaukikai/ išplaukia iki skirtos vietos ir ten nusirengia. Paskiau susirinkę drabužius, grįžta į krantą. Laimi pirmas perplaukęs.

Treniruotis geriausia laipsniškai, t. y. pirma išplaukiant su kelnaitėmis, paskiau su marškiniais ir t. t. Sunkiausia nusirengti vandenyje apsiavus batais su batraiščiais.

Šitą žaidimą galima žaisti, tik, jei dalyviai

turi senų drabužių ir sunešiotos avalinės.

6. **Lenktynės su sienojais.** Žaidėjų skaičius: 2—10 m. Amžius: per 12 m. Žaidimo vieta: vandenyje. Įrankiai: vienodi sienojai ar storos lentos kiekvienam žaidėjui.

Prie kranto sudedami keli, kiek galima vienodi, sienojai arba storos. Kiekvienas žaidėjas gauna vieną tokią lentą /sienojį/.

Davus ženklą, žaidėjai sugula ant lentų ir plaukia varydamiesi rankomis ir kojomis. Laimi pirmas atplaukęs į baigmę. Atstumas nuo 15—25 m.

Sunkiau. Reikalauti irtis tik rankomis, plaukti aukštelninkai ir pan. Jei yra didesnių sienojų, plaustų ar valčių, žaidimą galima žaisti, kaip komandų lenktynės. Valtys turi būti be irklų.

7. **Virvės traukimas vandenyje.** Žaidėjų skaičius: 4—20. Amžius: per 15 m. Žaidimo vieta: upė, ežeras. Įrankiai: ilga stora. 20 m. ilgumo virvė. Žaidžiama tomis pat taisyklėmis, kaip ir žemėje. Gali būti du variantai: arba komandos traukia virvę stovėdamos ant dugno, arba plaukdamos. Laimi komanda, kuri pertraukia kitą per paženklintą tarpą.

8. **Plaukimas su šaukštu ir bulve.** Žaidėjų skaičius: grupės po 5. Amžius: per 15 m. Žaidimo vieta: vandenyje. Įrankiai: šaukštas ir bulvė /akmenėlis/ kiekvienam.

Kiekvienas žaidėjas gauna šaukštą, į kurį dedama nedidelė bulvė. Uždavinys — atplaukti į baigmę nepametus naštos, ji nešama, įsikandus 10 šaukštą už kotą dantyse. Laimi pirmas atplaukęs su našta.

9. **Krokodilai.** Žaidėjų skaičius: 9—15 gerų plaukikų. Amžius per 15 m. Žaidimo vieta — vandenyje.

Žaidėjai išsiskaičiuoja pirmais, antrais ir trečiais. Trejukės rungtis, plaukdamos taip, kad kiekvienas vieną ranka laiko plaukiantį prieš jį už diržo arba už vienos kojos. Laimi trejukė, kuri tam tikrą tarpą nuplaukia greičiausiai.

Žaidimus parinko sk.vyt.sklt. V.M.

PASIIMTINI STOVYKLON DAIKTAI:

1. Pilna, tvarkinga skautiška uniform.
2. Treningą ar megstuką.
3. Baltinių ir kojinių pamaina, 2 nosinės.
4. Naktinius baltinius.
5. Apsiaustą nuo lietaus.
6. Maudymosi kostiumą.
7. Čiužiniui maišą, mažą pagalvėlį, paklodę, 2 antklodes.
8. Lengvus sportinius batukus, ar šiaip batų pamainą.
9. Atskirame maišelyje tualetu reikmenis: rankšluostį, muilo, dantims šepetuką, pastos ar miltelių, šukas, veidroduką.
10. Metalinius dubenėlį, puoduką, šaukštą, šakutę, peilį, indams pašuostę. (Geriausia taip pat atskirame maišelyje.)
11. Keletą sagų, adatą, baltų, juodų ir kojinėms adyti siūlų.
12. Paprastą pieštuką ir keletą lapų popieriaus.
13. Tvirtą, aštrų lenktinį peilį ar suomišką finką.
14. Nota Pass.
15. Truputį pinigų (iki RM 5,—).

Daiktus įžymėti, susidėti į kuprinę ar čiužinį, lagaminų ar dėžių neimti.

PAGEIDAUJAMA PASIIMTI:

1. Apie 10 m, virvės lovai išpinti, kelioliką vinių, špagato.
2. Muzikos instrumentų: lūpinę armonikėlę, akordeoną ir pan.
3. Foto aparatą.
4. Kas sugeba piešti — pašybai medžiagos.

KIEKVIENA SKILTIS PRIVALO TURĖTI:

1. Skilties gairelę.
2. Skilties knygelę.
3. 1 — 2 ilgu ar trumpu kotu kastuvus.
4. 1 — 2 aštrius kirvukus.
5. 1 — 2 žvakutes kiekvienoje palapinėje.
6. Batams ir rūbams šepčius.
7. Porą dėžučių degtukų sandarioje skardinėje.

KIEKVIENA DRAUGOVĖ PRIVALO TURĖTI:

1. Bent 1 laikrodį (rankinį, kišeninį ar žadintuvą).
2. 2 poras signalizacijai gairelių.
3. Bent 1 rankinį piūklą.

Paruošė „Vilniaus“ tuntininkas Uchtėje.

KAIP STOVYKLOJE IŠSIKEPTI DUONOS.

Stovyklaudamas ar iškyklaudamas skautas turi mokėti išsikepti duonos, neturėdamas krosnies ar kurių panašių įrengimų.

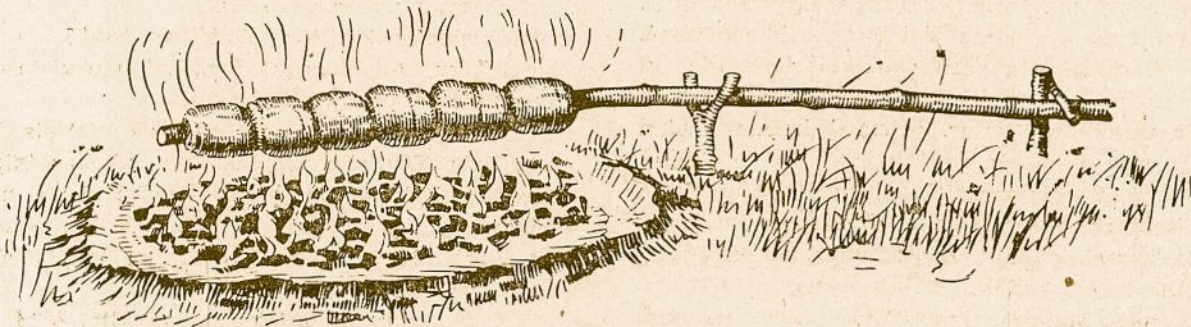
Peiliu ar kastuvėliu išimama velėna ar nuvalomi spygliai ar samanų apie 50 × 50 cm plote. Iš storesnių sausų šakų sukuriama ugnis, kuri kurstoma, iki susidaro krūvelė žarijų.

Tuo pat metu iš poros saujų ruginių ar kvietinių miltų dubenėly ar ant didelių lapų, po truputį pridėdant vandens, įmaišoma tešla, į kurią pridėdama porą žiupsnių druskos ir gerokas žiupsnis kepimo ar kėlimo miltelių. Tešla, po truputį pridėdant vandens, minkoma, iki nelimpa prie pirštų ir sudaro vieną gniužulį. Tešla rankomis iškočiojama į piršto storio, kiek plokščiau juostelę kuri spirale suvyniojama ant

iešmo. Iešmui geriausiai tinka kadugys, lazdynas, netinka pušis, eglė, nes turi stiprų kvapą. Iešmas daromas apie 80 cm ilgio, laibgaly piršto storio, žievė nuskutama. Geriau tešlą vynioti plonesniu sluoksniu. Po to žarijos sužeriamos pailga krūvele ir iešmas pasmeigiamas ties jomis taip, kaip parodyta piešinyje. Tešla turi vos nesiiekti žarijų. Po to kepama iki pluta gražiai parudos. Iešmas laikas nuo laiko pasukamas, kad keptų vis kitas šonas. Iškepusi duona, nuo iešmo turi lengvai nusimauti.

O dabar, gero apetito! Pavalgęs, skautas visai užgesina žarijas ir padeda savo vieton, ugniavietę rengiant išimtas velėnas ar samanų ir panaikina kitus pėdsakus.

psktn. Vytietis.

DARIŲ GIRĖNĄ PRISIMINUS

18-tais, 20-tais metais ėjo, krito Lietuvos sūnūs, degdami laisvės troškulių, kol įkėlė trispalvę nepriklausomybės bokštą.

Nurimo krūtinės, pilka kasdienybė ėmė sunktis į širdis ir karžygių vaikai miglose nebematė tolimųjų horizontų...

Bet štai anapus vandenyno pakilo du Lietuvos sakalai, nešdami, jauniems audrą, nešdami krūtinės ugnį...

Pakilo... Nugalėtas Atlantas jau nulenė galvą. Įsiutusios bangos veltui vijosi ir daužė Europas krantus, bet sakalai jau buvo toli

žemyne. Vis arčiau tėvynė mojo svetinga ranka, bet likimas panorio kitaip. Prasižiojo svetima, lietuviams priešinga žemė ir sakalų sparnai amžiams nurimo.

Sparnai nurimo, bet nešta audra pasiekė tėvynę. Uždegė jaunuolių sakalų narsa, pamilo jie žygius, išaugo jiems sparnai ir miglos daugiau nebedengė aušros.

Dabar naujieji Atlantai stovi prieš mūsų jaunimą, bet, turėdamas pavyzdį, jis kovos ir laimės.

R. Sp.

LĖKTUVAS.

Pastatysiu aš lėktuvą
Su plačiais, ilgais sparnais
Ir nuskrisiu į Lietuvą
Ties savais gimtais namais.

Aš apjuosiu Kauną, Vilnių
Gandro skriejamu ratu
Ir tarp bokštų vingių vingiais
Nersiu oru, kiek galiu.

Padarysiu mirties kilpą
Ties močiutės sodneliu
Ir pro debesėlį pilką
skrisiu laisvės paukšteliu.

Pažiūrėsiu aš iš aukšto,
Ar daug brolių miškuose,
Juos pasveikinsiu iš džiaugsmo
Su trispalve sparnuose.

O padangėj mėlynojoj
Išrašysiu raidėmis
Tėviškėle, mylimoji,
Tu esi mūsų ilgesys.

Litauras Gražulis.

Mūsų broliai prie Dariaus-Girėno paminklo, Soldino miške.

Lietuvių Skautų Daina
 Žodžiai J. Sungailos nuo Hallerangeralm'o /Tyrol Austria/
 Maršo tempas.

Muzika A. Kučinskis

Vinsbruck, 14.6.1946.

ISTIKIMAS UŽ ISTIKIMĄ

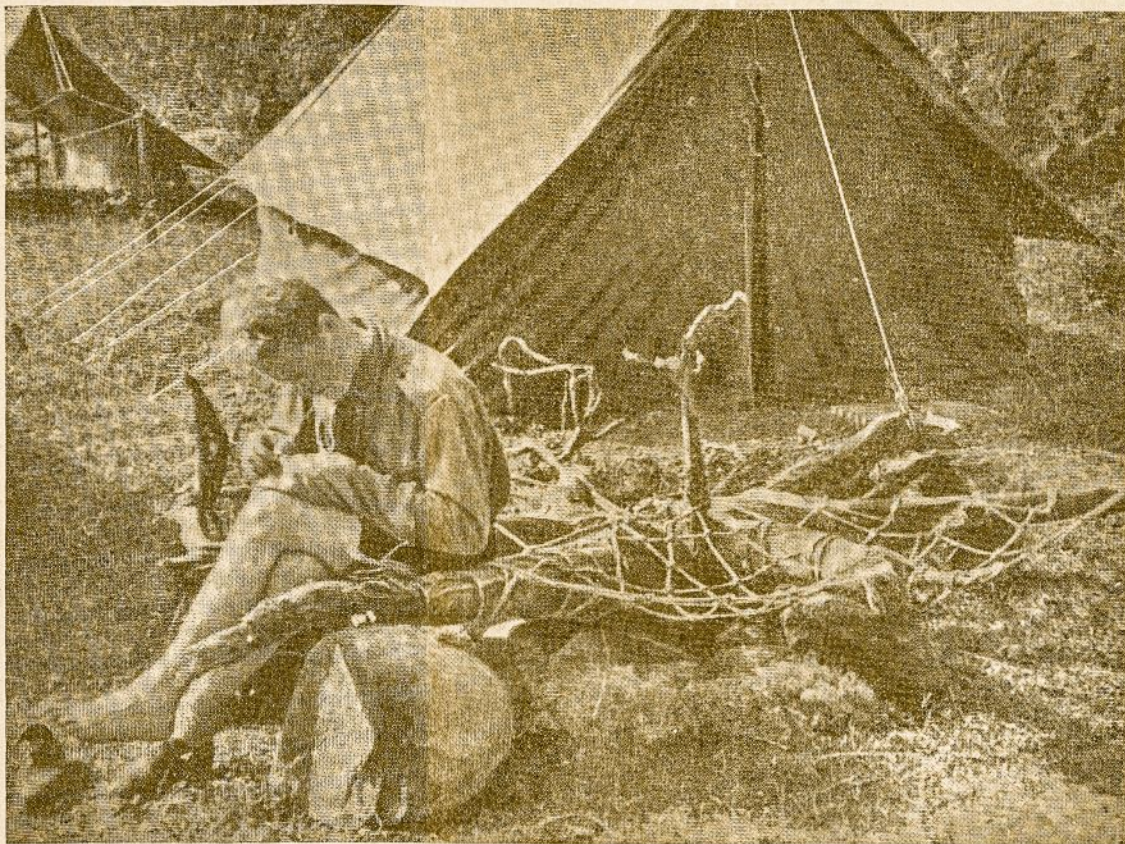
Didelis anglų laivas „Atlantis“ plaukė iš Melburno į Bostoną. Ant denio buvo puikus, gudrus, geraširdis, neufaundlandietis šuo. Jis buvo visos įgulos labai mylimas-pradedant kapitonu ir baigiant paprasčiausiu eiliniu jūrininku. Ypač jį pamilo irlandietis Tomas, kuris net savo cukrum dalindavosi su meiliu šunimi. Neufaundlandietis maistą gaudavo iš virtuvės. Pietų metu, lygiai dvyliką valandą, mūsų keturkojis draugas stovėdavo prie virtuvės durų ir kantriai laukdavo, kol jam virėjas išnešdavo pietus. Bobas /taip jūrininkai vadino šunį/ pono neturėjo. Į laivą jis pateko prieš pat išvažiuojant iš Melburno, kartu su daugybe pirklių, pirkliavusių su kapitonu ir laivo

įgula. Laivui išplaukiant Bobo ponas pamiršo jį pasiimti į krantą. Taip jis liko pas mus, kaip mielas keturkojis laivo draugas, su kuriuo kiekvienas iš laivo įgulos laisvu laiku galėjo pažaisti jo linksmumu, pasmaguriauti.

Laiką mūsų Bobas taisyklingai suskirstydavo. Kai tik aušdavo, jis palikdavo savo guolį, kurį jam dailidė buvo laivo priekyje padaręs, ir aplankydavo pirmiausia geriausią savo draugą-irlandietį, paskum vairininką, — burininką, dailidę — jų darbo vietose, taip pat ir visą laivo įgula. Paskui eidavo į užpakalinį denį, į kapitono kajutę, ir, trindamasis „seniui“ / taip mes savo kapitoną vadinome / apie kojas, kaip tai visi šunes daro, linkėdavo jam „gero ryto“.

Šuo tai darė kiekvieną rytą, lyg norėdamas žinoti, ar laive visi vyrai tebėra. Likusį laiką Bobas leisdavo lodamas apie mūsų burlaivį skraidančias žuvėdras ir — didžiausiam jūrininkų džiaugsmui — šokinėdamas nuo vieno laivo galo iki kito; kartais gulėdavo Tomo kojomis, kai tas būdavo laisvas.

Ligi šiol oras visą laiką buvo gražus ir jau beveik pusę kelio buvome nuplaukę, tačiau tai greit pasikeitė, nes vėjas pradėjo smarkiau pūsti, ir mūsų „Atlantis“, kaip jūreiviai sako, pradėjo šokinėti ant ban-

Mielas kulneli, nesišypsok iš manęs: užadysiu kojine — niekas nebematys tavęs!

guojančios jūros. Visa įgula užsiėmė burių nuleidimu, Bobas lojo žuvėdras ir ant denio tykstančias bangas.

Staiga iš stiebo pasigirdo išgąstingas jūrininkų riksmas. Irlandietis Tomas prasilenkdamas žengė klaidingą žingsnį ir nukrito į jūrą. Laivas tuoj buvo pasuktas ir nuleista pagalbos valtis nelaimingajam gelbėti. Bet irlandiečio kritimą pastebėjo ir Bobas, ir pirm negu valtis atsistūmė nuo laivo, šuo nepastebėtas šoko paskui jūrininką. Jis plaukė prie kovojančio su bangomis, o jūrininkas, taip pat geras plaukikas, plaukė neufaundlandiečiui priešais. Valtis greitai priplaukė, ir buvo graudu žiūrėti, kaip jūrininkas ir šuo plaukdami stengėsi vienas kitam padėti. Kai valtis su abiem išgelbėtaisiais buvo užtraukta ant denio, neufaundlandietis linksmai lodamas ir šokinėdamas sekė irlandietį į įgulos kambarį. Tomas atsisėdo ant suolo, paėmė į rankas ištikimo gyvulio galvą, tyliai kurį laiką žiūrėjo jam į akis, maloniai glostė sušlapusią juodą šuns odą ir tyliai tarė: "Mielas Bobai, geras Bobai, to aš niekad niekad nepamiršiu. Aš prisiekiu tau".

Keletą dienų jūra dar dūko, vėliau truputį aprimo, tačiau sukildavo dar labai aukštos "kopos", ir mūsų "Atlantis" šokinėjo ant jų, kaip jaunas kumeliukas ganykloje. Jis kilo ir grimzdo, akimirksniais iššokdavo ant bangų viršūnių, paskui vėl grimzdavo tarp bangų.

Bobas lojo žuvėdras ir šokinėjo ant siūbuojančio

laivo denio. Kada jis nubėgo į užpakalinį laivo galą, tas staiga taip giliai nugrimzdo jūron, kad bangos užliejo visą denį. Kada jis vėl iškilo ir vanduo nubėgo, Bobo ant denio jau nebebuvo: banga nušlavė jį pro laivo kraštą jūron.

"Kapitone", šaukė vairininkas nuo kajutės laiptų žemyn, "mūsų Bobas išmestas į jūrą. Leiskite laivą pasukti." — "To aš negaliu", šaukė kapitonas, lipdamas kajutės laiptais, — "nors man ir gaila, bet dėl šuns aš negaliu sulaikyti laivo". — Prašome, prašome!" maldavo subėgusi visa laivo įgula.

"Leiskite pasukti laivą, ir mes išgelbėsime savo Bobą."

Tačiau senis buvo neperkalbamas. Nors buvo matyti, kad ir jis verčiau norėtų matyti vargšą gyvulį išgelbėtą, bet laivo pasukti neleido.

"Ten jis plaukia!" šaukė vienas ir rodė mažą, juodą tašką.

"Vargšas Bobas", sakė senas valtininkas, — "turi taip vargingai žūti."

Tuo tarpu atbėgo uždusęs ir pusiau apsirengęs jūrininkas. Tai buvo irlandietis Tomas. Kai jam vienas jūrininkas pranešė apie mylimojo šuns žuvimą, Tomas miegojo savo kajutėje. "Kapitone, leiskite pasukti laivą, aš atiduodu visą savo algą jūrininkų ligoninei. Leiskite Bobą, mano Bobą išgelbėti!" — maldavo irlandietis. Seniui smaigė gerklę jūrininko prašymas, bet jis atsakė: "Aš negaliu dėl gyvulio

sulaikyti laivą. Tu ir jūs visi žinote tai taip gerai, kaip ir aš". Tada sublizgėjo irlandiečio akys ir jis, greitai žengdamas prie senio, tarė: "Jei ne dėl gyvulio, tai dėl žmogaus". Ir stipriu šuoliu šoko į smarkiai banguojančią jūrą.

"Vyras iššoko į jūrą!" šaukė visi kaip iš vienos burnos.

Kapitonas tuojau įsakė pasukti "Atlantį". Kiekvienas norėjo patekti į valtį, dviejų laivo draugų gelbėti.

Ir drąsa pasiekė savo, nors "kopose" gelbėti sunku. Tomas priplaukė jau visai nuvargusį savo keturkojį draugą ir laikė jo galvą virš vandens. Taip mes ir įtraukėme abudu į valtį.

Ištikimumas už ištikimumą.

Kitą dieną senis pašaukė irlandietį į savo kajutę ir laivo dienoraštyje surašė jam protokolą už vėjavaikišką laivo sulaikymą audringoje jūroje, bet gyvulio draugui davė penkių dolerių banknotą bausmei sumokėti.

JOSEPH ROTH

Štai koku laivu "plaukėme"
1935 mt. Švedijoje į laužo pasirodymus.

NEBYLYS PRAŠYMAS

MANFRED KYBER

Avių banda grūdosi aplink vieną seną aviną, kuris pasakojė:

— Mano senelė pati matė, tai buvo pasakiškai baisu. Nežinia kas tai yra. Ir ji irgi ne viską matė. Einant į ganyklą, jai atsitiko eiti pro šalį vartų, pro kurių angą nieko kita nebuvo matyti, kaip tamsi erdvė. Iš ten kvepėjo krauju ir buvo girdėti baisūs ėriuko riksmas. Iš išgąscio drebėdama ji nubėgusi atgal prie bandos. Visus klausytojus nukratė šiurpulys.

— Niekio tikra nežinoma, — tęsė avinas, — bet vis dėl to tiešos turėjo tenai būti. Ir tai jau baisu.

— Ar ta tavo senelė jau mirusi? — paklausė vienas jaunas ėriukas.

— Nežinau, — atsakė avinas, — jau seniai ją žmonės nuo bandos atskyrė ir nusivedė.

— Šitai, tur būt, ir yra pradžia to, iš kur niekas nebegrįžta, — pridūrė kai kurios.

Tuo tarpu piemens šuo, garsiai lodamas, nusivare bandą į kitą ganyklos pusę.

Tenai stovėjo piemuio ir kalbėjo su kitu, į jį nepanašiu žmogumi. Jie derėjosi. Po to svetimasis žmogus įsisuko į bandą ir žiūrėjo avių žinovo akimis. Tos akys nebuvo piemens akys. Čia ranka jis griebė jauną ėriuką, tą patį, kuris anksčiau klausinėjo avino.

Gyvulėlį supurtino šaltis.

Juto ėriukas, kad ta ranka visai kitokia, nekaip piemens. Ėriukui užnėrė virvę ant kaklo.

— Šitą imu, — tarė nepažįstamasis ir, iškišęs ranką į kišenę, ištraukė nešvarią piniginę ir atskaitė piemeniui sutartą pinigų sumą.

Dabar toj krūtinėj plakančios gyvybės gyvenimas ar mirtis priklausė jam. Jis buvo ją nupirkęs.

Svetimasis žmogus paėmė virvę ir nusitempė ėriuką iš ganyklos. Kitos avys su nesuprantama baime ilgai žiūrėjo į tempiamąjį nelaimingą ėriuką tol, kol jis tik buvo matyti. Ėriukas atsigręžė į bandą ir akimis ieškojo savo giminių ir draugų, su kuriais taip neseniai dar linksmai šokinėjo.

Kažkas suspaudė jam širdį, kažkoks balsas jo viduje sušuko: „Nusitrauk virvę ir bėk pas savuosius!“ Čia yra toji pradžia, mane atskyrė, pamanė jis. Jis nesipriešino: ką visa tai padėtų?

— Gal būt, nieko baisaus nėra, — raminosi jis, — juk yra ir kitur ganyklų. Ten, tur būt, mane ir veda. — Tai buvo pasitikėjimas prijaikintų gyvulių.

Beidami pasuko kita kryptimi. Bandos nebebuvo matyti. Ganykla dingo iš akių. Tik iš tolo dar buvo girdėti ganančio šuns lojimas ir piemenų švilpimas. Pagaliau ir tuos garsus vėjas išblaškė.

— Aš pavargau, ar negalėčiau kiek pasilsėti, — maldavo ėriukas.

Tai buvo nebylio prašymas.

Jieėjo toliau. Buvo karšta ir dulkėta.

— Aš trokštu gerti, — subliovė ėriukas.

Ir šis prašymas be atsakymo.

Pagaliau atėjo į miesčiuką. Ejo kreivomis gatvėmis, ten niekur nebuvo matyti jokios ganyklos. Ėriuko pasitikėjimas buvo apviltas.

Jie sustojo prie vartų, pro kuriuos buvo matyti tamsi erdvė. Slykštus kvapas padvelkė pro tuos vartus. Ėriukas pasuko galvą ir verksmingai subliovė. Tamsos angoje jis pabūgo to kvapo. Kilo jame baimė, instinktyvinė, begalinė baimė.

— Leiskite manė namo, — prašė ėriukas ir žiūrėjo

svetimajam vyrui į akis.

Atsakymo nebuvo.

Nebylio prašymų, negirdi.

Vyras vikriai užmetė virvę ėriukui už užpakalinių kojų ir patraukė priekin. Virvė skaudžiai įpiovė.

— Jau, jau aš einu, einu, — subliovė ėriukas išsigandęs. Nuvargusios ir sustyrusios kojos skubėjo.

Visa tai įvyko per kelis akimirksnius, bet jie pasirodė ėriukui be galo ilgi. Paskui jis atsidūrė

tamsioje erdvėje. Ten dūsinamai dvokė krauju ir liekanomis lavonų tokių pat gyvių, kaip ir jis. Žmonės nematė reikalo visa tai išvalyti: juk čia tik gyvuliai — skerdžiamieji.

Ėriuką pagavo nenugalimas siaubas. Siaubas, prieš kurį visi nebylio prašymai buvo pamiršti. Siaubas, kuris apėmė visą jo sąmonę.

— Dabar ateina pasakiškoji baimė, — manė jis.

Ir ji atėjo...

Detmoldas.

Posėdžiai su anglų pareigūnais.

Nuo balandžio vyksta Detmolde kiekvieno mėnesio 20 dieną pabaltiečių skautų vadų ir vadovių posėdžiai su Tarpt. Skautų Biuro įgaliotiniu, UNRRA-os H. Q. kultūros reikalų vedėju Earlam, UNRRA-os H. Q. D. P. reikalų vedėju Crookall, iu. Jau buvo trys posėdžiai. Sudarytas pabaltiečių skautų komitetas, gauti aplinkraščiai ir kiti nurodymai organizaciniais ir skautavimo klausimais. Birželio 20 d. posėdy dalyvavo ir anglės skaučių instruktorės, kurios surengs pabaltietėms skautėms vadovių stovyklą ir aplankys visus skaučių vienetus.

„Tėvynės“ Tunto išvyka.

Birželio 16 d. skautai ir skautės padarė stovyklinę išvyką į Teutoburgo mišką, kur kiekviena skiltis savarankiškai ir atskirai virė pietus, įsirengė stovyklavietę ir mokėsi palapinių statymo. Buvo bendras laužas ir žaidimas „Vėliavos vogimas“. Tuntas nuo liepos 4 d. ilgesnį laiką stovyklaus.

Detmoldas.

„Tėvynės“ Tuntas stovyklavo. Liepos mėn. 17—26 dienomis gražiame Donopperteich miške stovyklavo Detmoldo skautai ir skautės. Vieta parinkta labai tinkama. Žavingas miškas, upelis, apjuosęs stovyklavietę, gardus šaltinio vanduo ir nuostabiai jauki aplinkuma suteikė broliams ir sesėms didelio džiaugsmo bekuriant palapinių kaimą gamtos karalijoje. Dešimt dienų pamiršome, kad esame tremtiniai, kad gyvename svetur.

Sesių ir brolių stovyklos buvo kaiminystė. Gražiai surikiuotos palapinės, papuoštos šūkais ir ornamentais, lenktyniavo tarp savęs savo gražumu ir prašmatnumu. Stalai valgyti, vėliavos aikštė su koplytėle, aukuru, vartais ir vėliavos stiebu, įrengti su didele meile ir skautišku kruopštumu. Stovyklavimas atsiekė

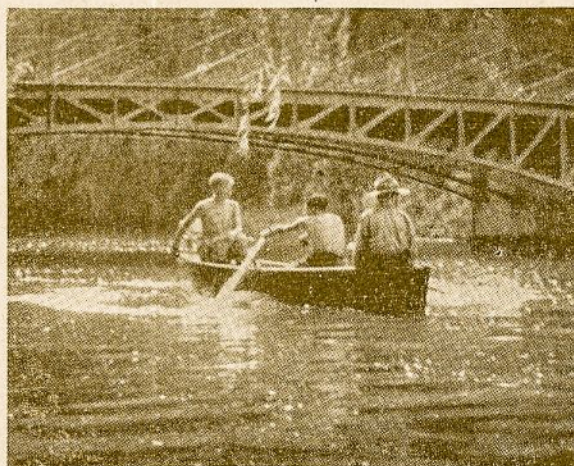
savo tikslo: nuo ryto iki vakaro skautai gyveno po plynu dangumi ir praktiškai susigyveno su skautybe. Viskas vyko pagal nustatytą tvarką ir įvesdino lenktyniuojant į tikrąjį skautų gyvenimą.

Su mūsų skautais drauge stovyklavo ir viena estų skiltis. Sugyvenimas ir bendradarbiavimas su jais buvo nuoširdus ir be jokių nesusipratimų.

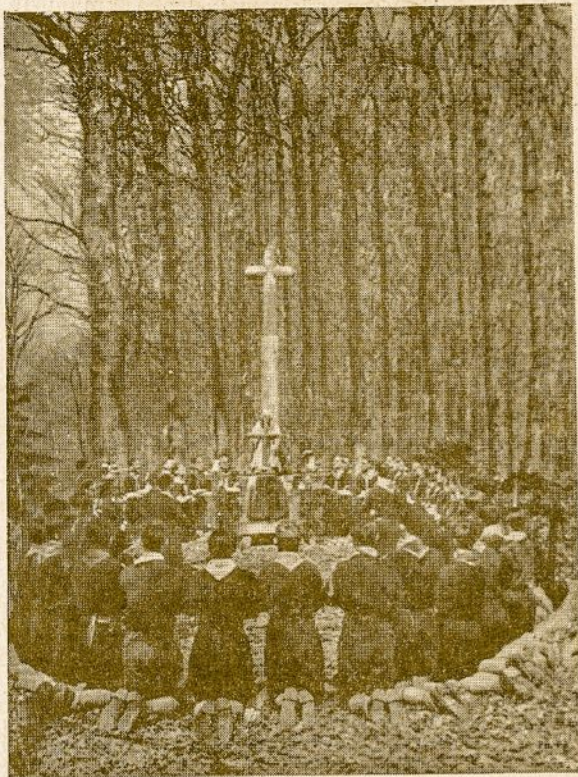
Stovykla leido savo laikraštį „Neplautas puodas“, pskt. Mačiukaičio redaguojamą. Išėjo 8 numeriai. Kas vakarą būdavo įdomūs laužai. Didysis laužas susilaukė labai daug svečių iš mūsų bendruomenės tarpo ir kitų tautų. Gausiai atsilankė lenkų, latvių skautai bei mūsų broliai iš Blombergo. Kasdien lankydavos kariuomenės ir UNRRA-os pareigūnai.

Besiruošiant stovyklą, rengiantis laužų pasirodymams, bevirdami valgi ir kitas tarnybas nešdami, stovyklautojai įgijo daug skautiškojo patyrimo ir pagyveno tikruoju skautišku gyvenimu. Stovyklai dideliu pasisekimu ir prityrimu vadovavo „Tėvynės“ tunto tuntininkas sktn. R. Spalis.

/K/

Tėviškėlės vasaros džiaugsmai.

Skautai meldžiasi miške.

Spakenbergas.

Atkėlus į Spakenbergą Fischbecko, Wentorfo ir Schmalenbeeko stovyklas, Hamburgo skautų tunto darbas dar labiau pagyvėjo. Šiuo metu Spakenberge veikia dvi skautų-čių dr-vės, dvi gimnazijos skautų-čių draugovės, dvi jaun. skautų-čių draugovės ir jūros skautų laivas. Be to viena skautų-čių dr-vė ir vyčių būrelis Alt-Gargėje ir dvi skautų-čių dr-vės Baltijos universitete Hamburge. Artimiausiu laiku bus suorganizuoti skautai-ugniagesiai.

Bendradarbiaujant estų, lietuvių ir latvių skautams, š.m. gegužės mėn. 23 d. buvo surengta Geestachto sporto stadione Baltijos tautų pavasario šventė-laužas. Aikštė buvo papuošta garbės vartais, ant kurių plevėsavo Baltijos tautų trispalvės. Programoje buvo estų, lietuvių ir latvių tautiniai šokiai ir liaudies dainos. Laužą uždegė garbės vartais, ant kurių plevėsavo Baltijos tautų trispalvės. Programoje buvo estų, lietuvių ir latvių tautiniai šokiai ir liaudies dainos. Laužą uždegė garbės vartais, ant kurių plevėsavo Baltijos tautų trispalvės. Programoje buvo estų, lietuvių ir latvių tautiniai šokiai ir liaudies dainos. Laužą uždegė garbės vartais, ant kurių plevėsavo Baltijos tautų trispalvės.

apsupti programos dalyvių, tautiniuose drabužiuose sujungę kairiasias, kiekvienas savo kalboje pareiškė: „Sunkiausiose Baltijos Tautų valandose estų, lietuvių ir latvių jaunimas su giliausiu draugiškumu ir noru bendradarbiauti savo tėvynės gerovei, paduoda vieni kitiems rankas.

Šis draugiškumas, kuris bendrose kančiose ir bendroje viltyje bus dar nuoširdesnis, tebūnie ateities tikėjimo ir kūrybos pagrindas“.

Nežiūrint šaltoko vakaro, stadionas buvo pilnas svečių.
T. G.

Flensburg.

Čia veikia mišri 11—ji „Perkūno Dievaičio“ draugovė, kuriai dabar vadovauja vyr. valt. Jūras.

Gegužės 26 d. nešė skautai ir skautės prie mirusiojo aušrininko a. a. Martyno JANKAUS karsto garbės sargybą ir dalyvavo laidotuvsė.

Flensburgiškiai vyr. skautai ir skautės stovyklavo su Tolko skautais drauge. Dėl lietuvių stovyklos persikėlimo, kiek sustojus skautų veikimui, vėl atgijo Joninių laužu, kurį visuomenė šiltai sutiko.

Liepos 7 dieną padarė Flensburgo jaun. skautai „iškyla“ prie netolimo ežero.

/E.J./

Rašytojas dr. Vydūnas

Vydūnas anglų zonoje.

Rugpiučio mėn. 5 dn. dr. Vydūnas atvyko anglų zonon ir guli vienoje ligoninėje. „Skautų Aido“ redaktorius pirmas jį aplankė ir pasveikino iš mūsų bendruomenės tarpo. Jis daug pergyveno ir iškentėjo, kol atsidūrė Vakaruose. Skautai lanko jį ir globoja kol jis gulės ir pasveiks. Jau jis susipažino su „Skautų Aidu“ ir pasidžiaugė jo turiniu ir gražiu išleidimu. Mes, skautai, dėkojame Aukščiausiam, kad jis nugalejo visus pavojus ir dabar gyvas mūsų tarpe. /K./